

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2017-12-20
2017:41SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tiden för de aktuella händelserna, anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB (SwedSec). Enligt företaget innebar hans arbete att ge privatekonomisk rådgivning med inriktning på placeringar, sparande, försäkringar och finansiering. Licenshavaren har numera aktiv licens hos ett annat anslutet företag.

Företaget har anmält att licenshavaren inte följt reglerna för "Känn-Din-Kund" samt att han har hanterat egna och närståendes affärer i strid med företagets regler.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSec begärt att disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Den 9 januari 2017 arbetade licenshavaren i företagets kundtjänst och betjänade företagets spontankunder med ärenden, bl.a. kassatransaktioner och självbetjäningsprodukter. Vid en internkontroll i slutet av april 2017 upptäcktes att licenshavaren hade genomfört "Känn-Din-Kund" på en privatperson ("Personen") samt öppnat två konton och internetjänst till Personen. Vid denna tidpunkt hade Personen ett svenskt personnummer, men ingen svensk ID-handling. Enligt företagets instruktion krävs – innan en affärsförbindelse får inledas – en svensk ID-handling, om kunden har svenskt personnummer. I den fortsatta undersökningen framkom att licenshavaren den 21 september 2016 hade öppnat ett personkonto i sitt namn och att det vid tre tillfällen under 2016 hade skett löneinsättningar till detta konto avseende

Personens lön. Den första överföringen ägde rum den 26 september 2016, alltså endast fem dagar efter kontoöppningen. De två andra överföringarna avser samma belopp som har utbetalats som lön via Personens hyresvärdens konto och sedan överförs till licenshavarens konto. I mars 2017 har Personen adressändrat till licenshavarens adress och i april 2017 har de gemensamt tagit en kredit på 360 000 kr.

Licenshavaren har genom sitt agerande brutit mot företagets instruktioner rörande processen för ”Känn-Din-Kund”. Företaget måste säkerställa en kunds identitet enligt lag och gällande instruktioner. Licenshavaren har även brutit mot företagets uppföranderegler om hanteringen av egna och närståendes affärer. Han har inte insett vidden av sitt agerande. Innan ärendet uppdagades hade han avslutat sin anställning i företaget.

Licenshavaren har uppgett att han alltid har följt gällande regelverk inom finansbranschen och anført i huvudsak följande:

Sedan han, efter tio år, avslutat sin anställning hos företaget blev han kontaktad av företaget och informerad om att han var misstänkt för brott mot SwedSecs regelverk. Han har sedan dess mått jättedåligt och anmälan har påverkat honom så mycket att han fått sömn- och ångestproblem. Han har aldrig försökt att göra något olagligt, olämpligt, dölja något eller utnyttjat sin position som anställd inom finansbranschen. – Det var i oktober 2016 som han för första gången träffade Personen, en kvinna som då var inneboende hos en familj. Hon fick sin lön inbetald på en familjemedlems konto, eftersom hon inte hade något eget kontonummer i Sverige och arbetsgivaren krävde att lönen av administrativa skäl skulle sättas in på ett konto. Vid tillfället frågade hon om inte han kunde ta emot hennes lön på sitt konto, eftersom hon arbetade närmare hans arbete och eftersom hon skulle flytta från den nämnda familjen. Personen uppvisade för honom sitt anställningsavtal och lönespecifikationer. Han kunde klart och tydligt se var Personen arbetade, varifrån lönen kom och att hon betalade skatt i Sverige. Han valde då att ta emot överföringen på ett av sina konton. Det fanns inga misstankar om att insättningarna skulle komma från någon kriminell verksamhet. Kontot, som han hade öppnat för att användas av honom inför bl.a. fotbollsresor, var vid tillfället vilande, eftersom han i stället använde Swish. – Han tog ut pengar från kontot i automat och gav dessa till Personen för hennes behov för diverse inköp. Han skulle aldrig få för sig att använda Personens pengar och hon var medveten om att det inte fanns någon som helst risk att han skulle försättas i personlig konkurs. Han och Personen hade ingen närstående relation, men var bekanta via kyrkan. Han såg dessvärre inget olämpligt med detta. Han handlade av en god anledning, för att hjälpa en person som var i behov av hjälp och han förväntade sig inte något tillbaka. Han skulle aldrig hantera närståendes affärer eller ärenden. Han anser att det finns tillräckligt med underlag och bevis för att han aldrig som anställd haft några som helst personliga intressen i ärendet så som företaget påstått.

När Personen hade fått sitt svenska personnummer besökte hon företaget för att öppna ett konto. Vid besöket hade hon med sig bl.a. EU-pass, EU-körkort, löneunderlag och underlag

för tillsvidareanställning. Han blev av en kollega tillfrågad om han kunde hjälpa Personen, eftersom han och Personen talade samma språk. Han säkerställde med sin kollega att företaget fick öppna ett lönekonto med bl.a. giltiga EU-pass och EU-körkort som legitimationer. Han tog således över ärendet och hanterade det professionellt som för vilken kund som helst. Han utförde noggrant kontrollen ”Känn-Din-Kund”, ställde säkerhetsfrågor och granskade alla underlag som krävdes för kunden för att inleda en förbindelse med företaget. Efter detta öppnade han ett konto för Personen. Vid den tiden hade han och Personen ingen relation mer än att de var bekanta. Strax efter öppnandet av kontot överförde han Personens kvarstående pengar som fanns på hans konto till hennes konto. Sedan dess har han inte haft något med hennes ekonomi att göra. – Hade han vetat hur detta skulle utvecklas så hade han aldrig hanterat Personens ärende. Två månader efter att Personen öppnade sitt konto började de umgås. Under den tiden fick han också erbjudande om nytt arbete, vilket han accepterade. Parallellt med detta ansökte han hos företaget om en utökning av sitt lån. Han fick reda på att han inte själv kunde få låna det belopp han hade begärt. Eftersom han behövde lånet snarast valde han att ha Personen som medlåntagare under den korta period som behövdes innan lånet skulle kunna flyttas över till hans nya arbetsgivare, där han själv kunde stå angiven som låntagare. Han anser inte att han har försökt att sätta Personen i en olämplig situation. I samband med låneansökan till företaget adressändrade Personen sin adress till hans adress. Personen flyttade dock inte till honom utan bodde kvar hos en släkting. Relationen mellan dem utvecklades med tiden och i dag är de ett par som planerar en gemensam framtid. Alla lån är nu flyttade med enbart honom som låntagare. Han skulle aldrig hantera närståendes affärer och har han brustit i sitt agerande så har han gjort detta omedvetet. Han har alltid kontrollerat även mindre frågor för att alltid säkerställa att han gör saker på ett korrekt sätt. Efter kontakt med företaget om ärendet har han fått besked att företaget inte tror att han försökte utnyttja sin position som anställd eller att han har hanterat närståendes affärer, men att företaget är skyldig att överlämna ärendet till SwedSec. Han önskar att detta aldrig hade hänt och försäkrar på heder och samvete att allt som han har anfört är hela sanningen.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Licenshavaren har telefonledes hört av sig till nämnden och understrukt vad han tidigare under ärendets handläggning anfört. Han har därvid särskilt betonat att hans agerande föranleddes av en önskan att hjälpa en medmänniska från hans hemland som stod inför praktiska problem.

Disciplinnämnden, som har tagit del av handlingarna i ärendet, gör följande bedömning.

Det är utrett att licenshavaren i strid med företagets regler har öppnat konton samt internetjänst för Personen, trots att hon då inte hade en svensk ID-handling, vilket i detta fall var en förutsättning för att inleda en affärsförbindelse med företaget. Den kontroll med en kollega som licenshavaren har uppgett att han gjorde var enligt företagets regler inte

tillräcklig. Liksom disciplinutskottet anser nämnden att licenshavaren borde ha kontaktat sin närmaste chef eller compliance, om han var osäker på om affärsförbindelsen kunde inledas.

Mot licenshavarens förnekande är det inte visat att han vid den tid som anmälan avser var närstående till Personen. Det är emellertid genom hans egna uppgifter utrett att de var bekanta och att han hade ett samarbete med och ett intresse av att hjälpa Personen. Hans agerande är inte förenligt med företagets regler – som grundar sig på Svenska Fondhandlareföreningens vägledning till etiska riktlinjer i värdepappersinstitut – om att anställda inte får delta i sådana transaktioner. Som disciplinutskottet funnit är förfarandet också klart olämpligt, eftersom Personens pengar inte skulle varit skyddade t.ex. för det fall att licenshavaren hade blivit föremål för utmätning eller försatt i konkurs.

Även om disciplinnämnden inte ifrågasätter licenshavarens uppgifter och har förståelse för att hans agerande har föranletts av en önskan att hjälpa en medmänniska, är hans överträdelse av företagets regler om ”Känn-Din-Kund” och om intressekonflikter av sådant slag att han inte kan undgå en påföljd i form av en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, justitierådet Petter Asp, direktören Carl-Johan Högbom, civilekonomen Ragnar Boman och direktören Jack Junel.